

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Dominika ŘÍHOVÁ**

Název práce: **Koncept „Schuldenbremse“ jako nástroj proti zadlužování ve Spolkové republice Německo**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr.
Miroslav Kunštát, Ph.D., KNRS-IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Předložená práce se zabývá tzv. dluhovou brzdou (Schuldenbremse), tj. německou ústavní fiskální regulací přijatou po delších diskusích v době vrcholící hospodářské krize v r. 2009, kdy se státní dluh již pohyboval okolo 66 % HDP, a to mj. i podle vzoru švýcarské Schuldenbremse z roku 2001. Vzhledem k nutné koordinaci mezi Spolkem a spolkovými zeměmi se tak stalo v rámci agendy Föderalismusreform II s tím, že v r. 2016 již měl být federální rozpočet vyrovnaný. V rámci reformy tak bylo změněno, resp. nově přidáno sedm článků GG (91c, 91d, 104b, 109, 109a, 115 a 143d). Práce si klade za cíl stručně představit koncept dluhové brzdy, příčiny jeho přijetí, resp. dosažení příslušného politického konsensu, a efekty, které reforma přinesla, resp. i odpovědět na otázku, zda je dluhová brzda v daném pojetí v rámci EU singulárním případem.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je pro formát bakalářské práce poměrně náročné a vyžaduje kombinaci ekonomických, politologických a historických přístupů, i v čistě analytických postupech logicky metodologicky odlišných. Teoretické a metodologické ukotvení nebylo v úvodu práce nijak explicitně formulováno, pasáž označená jako teoretický úvod obsahuje spíše vysvětlení používaných ekonomických termínů z fiskální a rozpočtové oblasti. Práce má nicméně logickou strukturu, po vysvětlení a zavedení pojmů přechází k historické subkapitole o vývoji veřejného zadlužení v SRN, na niž navazují partie vysvětlující okolnosti přijetí dluhové brzdy a hledání politického konsensu (v politickém spektru, mezi Spolkem a zeměmi) až po přijetí příslušných ústavních zákonů. Jádrem práce je pak jejich interpretace a zhodnocení dosavadního hospodaření (s dostatečnou prezentací širokého spektra odborných názorů).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce je psána kultivovaným odborným jazykem, srozumitelným i pro čtenáře bez předběžného ekonomického vzdělání. Vznikla na základě poměrně reprezentativního korpusu pramenů a literatury, ocenit lze i vhodně zvolené přílohy.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Autorka se zhostila náročného tématu na velmi dobré úrovni. V úvodu poněkud násilně formulovaná hypotéza (s.3) ovšem hraničí s banalitou: skutečnost, že německá dluhová brzda není singulární, ojedinělý případ v rámci EU, je dle názoru oponenta totiž obecně známou skutečností. Další drobné výhrady: Spolkovou centrálu pro politické vzdělávání (s. 5) nelze označit jako pouhou „platformu“, na s.12 je zmíněna podle mého názoru neexistující „měnová reforma z roku 1957“ (pokud jí nemyslíme tehdejší dílčí reformu v NDR, které se ale téma netýká – prosím vysvětlit!), na s. 14 podle mého názoru je nepřesně vysvětlena tzv. Goldene Regel (Art. 115 GG, v němž je povolen nárůst zadlužení nikoliv ve výši hrubých investic, jak autorka uvádí, nýbrž ve výši čistých veřejných investic), na s. 18 pak uvádí vyložená „hausnumera“: je nutné uvést, že tzv. Konsolidierungshilfe je proponována ve výši 800 mil. EUR ročně, tj. 7, 2 mrd celkem a že „zbylé tři země“ měly přislíbeny nikoliv 80 mil. EUR, nikoliv miliard! (to by byl drahý špás); zřejmě se jedná o nedbale opsané údaje z FAZu. Ostatně na s. 22 již vypadají tato čísla jinak, tam jsou zřejmě v pořádku.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Kromě výtek uvedených v bodě 4) by autorka mohla blíže představit principy existujících dluhových brzd v dalších zemích EU, resp. i ve Švýcarské konfederaci.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Bakalářskou práci Dominiky Říhové doporučuji k obhajobě a navrhuji její klasifikaci stupněm „velmi dobře“, v případě zvláště přesvědčivé ústní obhajoby evtl. i stupněm „výborně“.

Datum: 12. srpna 2017

Podpis: